

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

7. An senex sexagenarius robustus teneatur ieunare post annum sexagesimum, si vovit ieunare pro toto tempore vitæ suæ? Et an qui vovit ieunium quotidie per mensem, teneatur ieunare die Dominico? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

RESOL. VI.

An senes sexagenarij robusti, & validi teneantur ad ieiunia?
Et quid dicendum, si dubium est, an in supradicta aetate sint robusti, & validi ad ieiunandum?
Et ex doctrina supradicta questionis inferri, an adolescentibus robusti, & validi teneantur ieiunare ante vigesimum primum annum?
Et notari excusari à ieiunio sexagenarios, qui toto vitæ tempore voverunt ieiunare certis diebus hebdomadae, vel anni.
Etiamsque aduertitur, quod senes sexagenarij robusti, & validi non sunt damnandi ad triremes. Ex part. 1. tr. 9. Resol. 20.

Sup. hoc in Res. præterita §. 1. & inf. in Res. 64. §. 5. Sed licet, & in Res. 64. §. 5. Et ideo à princ. vique ad med.

§. 1. **L**euus fortasse hæc quæstio alicui videbitur: sed lita minimè est: nam cum paucis commilitonibus aduersus plures huius militiae fortissimos duces, aggredior pugnam.

2. Dico igitur, ferè omnes DD. asserere senes sexagenarios viribus pollentes non excusari à Præcepto ieiunij. Ita docet Layman in *Theol. mor. lib. 4. tract. 8. c. 3. num. 1.* & 2. Syluius in 2. 2. D. Thoma, quæst. 147. art. 4. Tannerus in 2. 2. disp. 3. quæst. 3. dub. 5. numero 191. Lessius de inst. lib. 4. cap. 2. dub. 5. num. 41. Fagundez de Præceptis Eccles. tract. 4. lib. 1. cap. 8. num. 10. & 11. Filiucius tom. 2. tract. 27. p. 2. cap. 6. num. 112. Reginaldus tom. 1. lib. 4. cap. 17. sect. 1. num. 209. Valentia tom. 3. disp. 9. quæst. 1. punct. 5. Azor. lib. 7. part. 1. cap. 17. quæst. 4. Ioan. de la Cruz in direct. conf. p. 2. præcept. 3. art. 4. dub. 9. concl. 2. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 23. dub. 4. num. 6. Campanili in diuer. iur. can. rub. 7. cap. 6. num. 151. Bonacina de legib. disp. 10. quæst. 1. punct. vlt. num. 4. Vgolinus de potest. Episc. cap. 9. num. 6. Ledesma in sum. tom. 2. tract. 17. cap. 1. concl. 5. dub. 4. Fernandez in exam. Theolog. moral. p. 2. cap. 8. §. 2. num. 20. Victorellus in Notis ad summam Tolet. lib. 6. cap. 4. num. 1. Et à fortiori docent hanc sententiam DD. asserentes, senes tantùm septuagenarios immunes esse à lege ieiunij: ita Gabriel in 4. disp. 16. quæst. 3. art. 1. notab. 4. Syluest. verb. ieiun. quæst. 6. disp. 2. Tolet. lib. 6. cap. 4. num. 2. Rosella eod. verb. num. 15. Tabiena eod. verb. num. 18. quæst. 17. cum aliis: & DD. asserentes, vt excusentur senes à lege ieiunij, attendendum esse robur corporis, & complexionem naturæ, & iuxta eam iudicandum esse, & ideo totum hoc arbitrio prudentis viri relinquendum esse: & ita docet D. Antonius p. 2. rit. 6. cap. 2. §. 7. Palatius in 4. dist. 15. dispensatione 8. concl. 4. Graffius p. 1. lib. 2. cap. 17. numero 43. Vegha in summ. tom. 1. cap. 14. cas. 15. Rodriguez in expos. Bull. Cruc. §. 7. num. 2. Summa Corona part. 1. cap. 1. n. 80. & alij.

3. Itaque ex mente horum DD. manifestè apparet, senes sexagenarios, si ad sustinendum ieiunium euidenter, & certò viribus polleant, debere ieiunare, non autem in dubio: quia ieiunando exponerent se periculo grauis incommodi, ad quod Ecclesia non videtur obligare. Nec valet dicere, quòd, sicut adolescentibus robusti, & validi non tenentur ieiunare ante annum vigesimum primum; ita neque senes post annum sexagesimum obligantur ad legem ieiunij: nam responderetur, non esse vt bene obseruat Valentia, vbi supra, parem rationem in senibus, & adolescentibus, quia natura non ita determinatè præstitit senibus tempus defectus, sicut adolescentibus tempus profectus, atque augmenti. Deinde sunt aliqui sexagenarij tam valida complexionem, vt dubitare non possimus, eos absque vlla corporis, & salutis læsione ieiunare posse, quare ergo non ieiunabunt? Facit etiam pro hac sententia id, quod probat Riccius p. 3. decis. 233. num. 6. & Nouarius in praxi, q. 18. sect. 1. n. 4. senes sexagenarios

Pro contentio in hoc vers. Facit, in to. 8. tr. 4.

non esse damnandos ad triremes: secus autem si sint robusti, & validi.

3. Attamen, his minimè obstantibus, licet supradictæ sententiæ sint omnes probabiles, ego non minimè probabilem illam existimo, quæ docet, in ætate sexagenaria senes, licet viribus polleant, certo, & infallibiliter excusari à lege ieiunij. Vnde miror, Fagundez hanc opinionem vocare parum tutam: licet addat, non omninò improbabilem: non enim desunt validissimæ rationes ad illam consiemandam; & Authores magni nominis illam mordicus tenuere. Hi sunt, doctissimus, Theologus Llamas in sum. part. 3. cap. 5. §. 20. vbi asserit quod interrogatus de hac re Pius V. viua voce ita respondit. Idem docet Molfesius in summ. tom. 1. tr. 10. cap. 4. n. 37. Ortiz in sum. cap. 19. num. 11. Ioseph Angles in 4. sent. part. 2. quæst. 6. dub. 6. Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 3. n. 17. & Portell. in dub. regul. part. 1. verb. ieiunium, num. 5. Vide etiam doctum Granadum in p. 2. D. Thoma. contr. 7. tr. 3. part. 1. disp. 6. sect. 5. n. 39. & Leonardum Franciscum Suarez in Enchir. cas. conscientia, lib. 7. verb. Ieiunium, §. Alij tamen.

5. Probatur hæc opinio, quia, vt asserunt Medici hæc senum roborata existimatio est illusoria: nam est ea ætas ex fe ædè debilis, vt facili ex causa ab illo parato robore deturbetur, nisi cibi alimento sibi subueniat: natura enim in illa ætate languescit, & ad interitum properat; & sanitas dictorum senum non est firma, & constans; sed fallax, & incerta, & media, & inter morbum, & perfectam sanitatem, vt testatur Galenus lib. 5. & 6. de san. tuen. & licet aliqui sexagenarij validi, & fortes videantur; tamen, vt diximus, eorum natura prolabitur, & ad interitum tendit, atque adeo adminiculo cibi frequentius sumpti indiget, vt non tam præsentem statui, quam futuro consulatur. Denique Pius V. & Pontifices subsequentes, denegantes Clericis, & Religiosis esum lacticiniorum, virtute Bullæ Cruciatæ; exceperunt tamen senes sexagenarios: quoniam rationi consentaneum sit, vt in ea ætate defectum naturæ consulant, & his rationibus, & aliis, quas inuenies apud citatos Authores, apparet, supradictam nostram sententiam esse probabilissimam. Vnde sæpius non dubitavi ego illam in praxi consulere: & ita etiam sentiunt multi PP. ex nostra Religione, & Societate Iesv, de hac re à me consulti.

6. Notandum est etiam, Sanchez in summa excusatione ieiunij sexagenarios, qui toto vitæ tempore voverunt ieiunare certis diebus hebdomadae, vel anni, contrarium verò docet Layman. in Theol. mor. lib. 4. tract. 8. cap. 3. n. 2.

RESOL. VII.

An senes sexagenarij robusti teneantur ieiunare per annum sexagesimum, si voverint ieiunare pro toto tempore vitæ suæ?
Et an qui voverint ieiunium quotidie per mensem, teneantur ieiunare die Dominico?
Et an si aliquis voverisset omnibus diebus totius anni abstinere à carnibus, sit obligatus ab illis abstinere etiam diebus Dominicis?
Idem est, si voverisset abstinere ab ouis, & lacticinis, ab aliquo alio cibo, v. g. piscibus, &c. Ex p. 10. tr. 16. & Misc. 6. & Res. 10.

§. 1. **P**ro negatiua sententia P. Pasqualigus in praxi de ieiunio, decis. 160. me ipsum adducit, sed pro affirmatiua etiam me adducit P. Boffius in Mor. tom. 3. tit. 21. §. 7. n. 372. Vtrique tamen non bene, quia ego tantum vetuli sententias contrarias Sanchez, & Layman, vt obseruat Leandrus de præcept. Eccles. tract. 5. disp. 8. quæst. 2. Sed modo clarè

